

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування

03 жовтня 2019 року

Веде засідання Голова Комітету КЛОЧКО А.А.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго вечора, шановні колеги! Нагадую, що склад нашого комітету - 28 народних депутатів. У відповідності до статті 44 Закону України "Про комітети Верховної Ради України" засідання комітету є повноважним, якщо на ньому присутні більше половини від затвердженого Верховною Радою України складу його членів.

Прошу секретаря комітету Дмитра Валерійовича Ісаєнка поінформувати комітет про кількість присутніх на засіданні народних депутатів України. Будь ласка, Дмитро Валерійовичу.

ІСАЄНКО Д.В. У залі присутні 20 народних депутатів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, на засіданні присутні більше половини від затвердженого Верховною Радою України складу його членів і відповідно до Закону України "Про комітети Верховної Ради України" засідання комітету є повноважним. Розпочинаємо засідання.

Перше. Пропоную прийняти порядок денний за основу та проголосувати. Хто – за? Проти? Утримались?

ІСАЄНКО Д.В. Одноголосно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

_____ . У мікрофон, бо ведеться стенограма.

ІСАЄНКО Д.В. Одноголосно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи є пропозиції від членів комітету до порядку денного засідання? Якщо немає, тоді переходимо до наступного питання.

Пропоную прийняти порядок денний в цілому та проголосувати. Хто – за? Проти? Утримались?

ІСАЄНКО Д.В. Одноголосно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, до нас долучився Дмитро Гурін, тобто нас на засіданні 21.

ІСАЄНКО Д.В. 21.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Розділ перший у нас буде. Законопроекти, з опрацювання яких комітет визначено головним.

Питання перше до порядку денного. Про подання Президента України Володимира Зеленського про призначення на посади членів Центральної виборчої комісії.

У нас на засіданні присутній Перший заступник Голови Верховної Ради України, Представник Президента України у Верховній Раді України Стефанчук Руслан Олексійович. Просимо представити подання Президента.

СТЕФАНЧУК Р.О. Щиро вдячний, шановний пане голову, шановні члени комітету, присутні! Забезпечення дотримання принципів і засад

виборчого процесу, реалізація виборчих прав громадян України, однакове застосування законодавства про вибори на всій території України є ключовим завданням Центральної виборчої комісії. На сьогодні одним з пріоритетів Верховної Ради є формування компетентного, незалежного і неупередженого складу комісії.

Зважаючи на це, Президентом України на основі пропорцій депутатських фракцій та груп відповідно до пункту 21 частини першої статті 85 Конституції України внесено подання про призначення на посади членів Центральної виборчої комісії наступні кандидатури:

Боярчук Оксани Борисівни, Буглака Юрія Олександровича, Гатаулліної Олени Аухатівни, Гевка Андрія Євгеновича, Глущенко Вікторії Анатоліївни, Греня Віталія В'ячеславовича, Діденка Олега Миколайовича, Дубовика Сергія Олеговича, Євстігнєєва Андрія Сергійовича, Єфремової Ірини Олексіївни, Кармази Олександри Олександрівни, Любченка Павла Миколайовича, Мірошніченка Юрія Романовича, Перепелюка Володимира Григоровича, Плукаря Віталія Володимировича, Постівого Сергія Олександровича та Фрицького Юрія Олеговича.

Вказані кандидатури володіють значним практичним досвідом та досконалим знанням українського і міжнародного виборчого права, переважна більшість з них є професійними правниками. Призначення відповідних кандидатів на посади дозволить нам сформувати компетентний, незалежний і, що головне, неупереджений склад Центральної виборчої комісії, яка матиме можливість на найвищому рівні забезпечити організацію виборчого процесу в Україні.

З огляду на зазначене прошу підтримати подання Президента України. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, до наш ще приєднався народний депутат - Білозір Лариса, тому нас 22.

_____ . 21, один вийшов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, один вийшов. Добре. Дякую.

Шановні колеги, чи є запитання до Руслана Олексійовича?

САВРАСОВ М.В. У мене є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

САВРАСОВ М.В. Шановні колеги!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Представтесь.

САВРАСОВ М.В. Максим Саврасов. Під час подання пропозицій були дужі стислі терміни. Якщо я пам'ятаю, це була субота вечір, і наша фракція подала на розгляд Президенту дві пропозиції - це Буглака Юрія Олександровича та Черненка Олександра Миколайовича.

Також ми сьогодні направили ще додаткового листа Президенту і попросили його в разі, якщо буде прийнято лише тільки одна пропозиція, розглянути першочергово пропозицію Черненка Олександра. Він є дуже фаховою людиною в сфері законодавства виборчого, був головою Комітету виборців України дуже тривалий час, працював у відповідному комітеті. Я думаю, що він дуже сильно може підсилити Центральну виборчу комісію і зможе фахово працювати в ній.

Тобто, якщо буде така ваша воля, розглянути цю пропозицію і лист був сьогодні направлений. Якщо є можливість, зв'яжіться з адміністрацією і врахуйте нашу пропозицію. Тоді ми кандидатуру Буглака Юрія Олександровича від фракції відкликаємо.

Дякую.

СТЕФАНЧУК Р.О. Вельмишановні колеги, всі пропозиції, які були надіслані, вони визначалися в строки, в порядку і в спосіб, визначений за законом. Все, що ми отримали, внесено Президентом відповідно до принципів пропорційності, які передбачені в законодавстві України. У мене є порівняльна таблиця щодо того, скільки надійшло від яких фракцій, що отримано, що відхилено. Тому, мені здається, що те, що ви направили своєчасно і в порядку, воно внесено у подання Президента.

Дякую.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, якщо запитань більше немає, я надаю слово заступнику голови комітету, голові підкомітету з виборчого законодавства Загоруйко Аліні Леонідівні. Прошу вас.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Дякую.

Шановний голову, шановні народні депутати, шановні присутні! Як ви знаєте, ми сьогодні підкомітетом з питань виборів і референдумів провели засідання підкомітету, на якому познайомилися з кандидатами на посаду членів ЦВК. Якщо коротко, ми пересвідчилися в їхній професійності. Частина з поданих кандидатур є реально практиками виборчого законодавства. Інша частина кандидатур – це ті особи, які мають високий фаховий рівень знань, це науковці, і вони значно підсилять склад Центральної виборчої комісії.

Тому пропозиція підкомітету - підтримати всі кандидатури, включені до подання Президента України Зеленського. Ну, і наразі, якщо, можливо, у когось ще є якісь запитання, можна вислухати кандидатів самих.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи хочуть виступити члени комітету, я перепрошую? Чи є бажання виступити ще у когось? Якщо ніхто виступати не бажає,

пропоную кандидатам надати членам комітету коротку інформацію про себе та бачення на посаді члена ЦВК. Прошу представлятися. Прошу підійти до мікрофона по черзі, в порядку, зазначеному.

Першою до слова запрошується Боярчук Оксана Борисівна. Прошу, там візьміть мікрофон. Якщо можна, сідайте, будь ласка, по центру, щоб ми вас бачили і всім було зручно. І у нас, давайте, регламент, орієнтовно там хвилина-дві, добре?

Підготуватися Буглаку Юрію Олександровичу. Він ще не доїхав, да, у нас?

Гатаулліна Олена Аухатівна, будь ласка, підготуйтеся до виступу.

Прошу.

БОЯРЧУК О.Б. Боярчук Оксана Борисівна. Маю дві вищих освіти – юридичну освіту вищу і економічну освіту. Працювала, загальний стаж роботи юридичний більше 18 років. Працювала у різних сферах права, юристом, адвокатом. Останні роки реалізовувала себе у сфері нотаріату.

Взагалі мені завжди були небайдужі процеси державотворення. Хотілося б себе реалізувати на сьогоднішній день у виборчому процесі. Мене надихають ті зміни, які відбуваються сьогодні в нашій державі. Впевнена, що за рахунок швидких і ефективних реформ, які ми сьогодні бачимо, наша країна має всі шанси зробити якісний стрибок вперед. Хотілося б реалізувати себе і в повній мірі бути корисною державі, суспільству.

На посаді члена Центральної виборчої комісії хотілося б, звісно, долучитися до розробки, до змін виборчого законодавства, вдосконалити виборчі процеси, запровадити інноваційні технології, сприяти забезпеченню прав осіб з обмеженими фізичними можливостями.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Оксана Борисівна, або трошки швидше, або більш чіткіше. Добре?

БОЯРЧУК О.Б. Вибачте, я просто хвилююся, тому що я перший раз в такому поважному товаристві, мені є багато що сказати, але дійсно вибачте за хвилювання, воно присутнє.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи є запитання? Будь ласка.

КАЧУРА О.А. Олександр Качура, заступник голови комітету. Ну, я хотів би почути конкретні пропозиції, що треба зробити в Центральній виборчій комісії, щоб вона запрацювала і працювала не так, як попередня, щоб вони не повторили її шлях.

І, можливо, яких повноважень не вистачає Центральній виборчій комісії? Тому що в нас буде обговорюватися також питання змін до відповідного закону. Ваше бачення. І хотів би почути це від кожного з кандидатів. Будь ласка, одним реченням.

БОЯРЧУК О.Б. Ну, сьогодні в нас змінюється виборче законодавство, і з огляду на те, що зараз запроваджується нова виборча система, пропорційна система з відкритими регіональними списками, я особисто бачу складнощі цієї системи в тому, що там досить такий складний підрахунок голосів, встановлення результатів виборів, хотілось би, щоб організатори виборів це враховували. Можливо, це запровадження різних інноваційних технологій, технічних засобів, за допомогою яких могли би швидше обробити бюлетені, підрахувати голоси, встановити результати виборів. Сподіваюсь, що в цьому напрямку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, Оксана Борисівна.

Прошу.

КАЧУРА О.А. В мене теж буде питання, яке буде для всіх кандидатів на посаду членів виборчої комісії. Які основні недоліки були в роботі

попередньої комісії? Яке покарання повинні нести члени попередньої комісії? Через що їх, як ви вважаєте, звільнили? І як не допустити подібних помилок у майбутньому?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте, я думаю, що це не питання до членів ЦВК, це трохи інакше. Давайте будемо коректними, і задавати питання те, що буде стосуватися саме їх діяльності.

Дякую. Дякую, Оксана Борисівна.

Прошу, Гатаулліна Олена Аухатівна.

ГАТАУЛЛІНА О.А. Доброго дня! Мене звати Олена Гатаулліна, я юрист за освітою, з виборчим правом і виборчим процесом стикаюсь з 2008 року. Кожну виборчу кампанію брала участь як представник політичної партії і місцевої партійної організації чи кандидата. Брала участь у всіх виборах місцевого рівня, парламентських виборах Президента України.

Щодо проблемних питань, то, як на мене, у виборчому законодавстві є дуже багато проблемних питань, є недоліки в законодавстві. І, як людина практики, я безпосередньо представляла суб'єктів виборчого процесу і мала статус уповноваженої особи місцевої партійної організації, довіреної особи кандидата, також була офіційним спостерігачем, брала участь у засіданнях окружних і територіальних виборчих комісій. Для мене одним із важливих моментів є підвищення професійного рівня складу комісій, від дільничної виборчої комісії до окружної та територіальної виборчої комісії.

Також болючим питанням зараз в нашій державі є права голосу вимушених внутрішніх переселенців на місцевих виборах. Мені здається, що позбавляти право голосу людей в таких умовах, нехай то будуть місцеві вибори, але це не є припустимо для демократичної держави. Якщо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І те питання, яке ставив пан Олександр, відповідь, що саме.

КАЧУРА О.А. Давайте я ще раз повторю запитання. Можливо, ви не почули. Які, на вашу думку, необхідно провести реформи, щоб Центральна виборча комісія запрацювала, тобто вона не повторила шлях попередньої Центральної виборчої комісії? І, можливо, якщо є бачення, що треба внести до відповідного Закону спеціального "Про Центральну виборчу комісію", які зміни?

ГАТАУЛЛІНА О.А. Моє бачення, ну, я не знаю, склад комісії... Обов'язок члена комісії – діяти в межах і у спосіб, визначені законом. Можливо, якщо...

КАЧУРА О.А. Дивіться, наприклад, була така ситуація, коли були "клони" від політичних партій різних. У Центральної виборчої комісії не було функцій і можливостей згідно закону запитувати інші документи, крім тих, які надав відповідний кандидат у народні депутати. Тому, можливо, в тій частині повноважень необхідно б було додати Центральній виборчій комісії, щоб вона могла перевіряти?

ГАТАУЛЛІНА О.А. Але це питання... Так, я зрозуміла. Це питання до законодавчого органу. Тому що Центральна виборча комісія є правозастосовним органом. І певні нюанси, і недоліки, і можливо, десь обмеження в правах Центральної виборчої комісії викликає саме такі ситуації.

Тобто, можливо, Центральній виборчій комісії, треба більш активно подавати свої пропозиції щодо внесення змін до законодавства, розробляти, може, якісь законопроекти і активніше пропонувати народним депутатам голосувати. Таким чином спільно міняти і усувати якісь такі проблеми в практичній діяльності.

КАЧУРА О.А. В чому ваша пропозиція по цьому питанню? Що ви саме хочете, які ваші пропозиції?

_____. Сашо, ти, можливо, неуважно слухав, але ця особа вказувала, конкретизувала...

КАЧУРА О.А. .Я просто хочу, щоб конкретно, конкретизувала.

_____. ...для себе вона бачить підвищення рівня професіоналізму членів всіх виборчих комісій.

КАЧУРА О.А. Я кк це стосується Центральної виборчої комісії?

_____. Тому що там є центр навчання учасників виборчих процесів, який займається підвищенням рівня кваліфікації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте будемо все-таки зберігати регламент.

Дякую вам, пані Олено Аухатівна.

ГАТАУЛЛІНА О.А. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, наступний – Гевко Андрій Євгенович.

Підготуватись - Глущенко Вікторії Анатоліївні.

ГЕВКО А.Є. Добрий вечір! Мене звать Андрій Гевко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, до нас...

Ми дуже дякуємо Руслану Олексійовичу Стефанчуку. Він до нас зайшов і представив. Зараз він повинен бігти ще у державних справах.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановні колеги, я дуже вдячний. Просто у мене ще перелік справ. Я бажаю кандидатам у члени Центральної виборчої комісії удачі, нехай все складеться так, як має бути. І я дуже сподіваюсь, що ту, скажемо так, відповідальність і ту надію, яку покладаємо на вас ми всі і Президент України, ви з великою честю виконаєте.

Дякую.

_____. Перед тим, як підете, ще моє прохання, яке я напередодні озвучив від нашої фракції, якщо можна, донесіть до Президента. Дякую.

На початку нашого засідання. Замінити людину. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу вас, Андрію Євгеновичу.

ГЕВКО А.Є. Доброго вечора, колеги! Про себе коротко. Свого часу очолював громадянську мережу "Опора", яка здійснювала і здійснює моніторинг за виборами. Також був долучений до розробки навчальних матеріалів для працівників відділу ведення Державного реєстру виборців, коли впроваджувався Державний реєстр виборців. Також неодноразово брав участь різноманітних навчаннях за підтримки міжнародної технічної допомоги щодо учасників виборчого процесу. Маю досвід роботи в Міністерстві освіти, працював на посаді директора Департаменту кадрів, також заступника міністра освіти. Останнім часом працював також і в Центральній виборчій комісії помічником члена комісії впродовж президентських виборів. На минулих парламентських виборів був представником політичної партії "Голос" в Центральній виборчій комісії.

Серед основних викликів, я вважаю, це все ж таки підвищення інституційної спроможності Центральної виборчої комісії в навчанні членів виборчих комісій різних рівнів, застосовуючи сучасні методики, методології,

стосовно онлайн курсів різноманітних, різнопланових, щоб... Ми знаємо цю критичну проблему, коли члени комісії у нас постійно змінюються, люди, склад всіх членів комісії, починаючи від дільничних до територіальних окружних комісій, їхній рівень бажає кращого. І відповідно, застосовуючи новітні технології, можна було б підвищувати рівень обізнаності, правову культуру всіх учасників виборчого процесу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Олександрє, питання. Олександр Корнієнко.

КОРНІЄНКО О.С. У мене є два питання до вас, пане Андрію Євгеновичу.

Перше питання таке більш, мабуть, особистісне, чи що. В чому ви вбачаєте різницю між роботою в цій сфері як представника громадського сектору і як члена Центральної виборчої комісії, як державного службовця?

ГЕВКО А.Є. Ну, основне – це державний службовець діє в межах та у спосіб, визначений законодавством, це базове... Громадянське суспільство все ж таки це на їхній розсуд – все, що не заборонено, все дозволено. Тобто насправді це є... Не завжди представники громадянського суспільства, які потрапляють у державні органи влади, це не завжди до кінця це розуміють, і це насправді є базова річ у підходах до роботи.

КОРНІЄНКО О.С. Дуже гарно, що ви це розумієте. Бо, я думаю, ви зрозуміли з мого запитання, про що я взагалі веду мову.

ГЕВКО А.Є. Однозначно.

КОРНІЄНКО О.С. Друге, більш професійне. Дійсно, у нас є один з напрямків, який ми намагались навіть при подоланні вето у Виборчому

кодексі спробувати врахувати, - це професіоналізація членів комісії. Ми навіть готові вести таку мову про те, щоб на постійній основі членів територіальних комісій тримати на зарплаті, кілька людей або апарат їм створити. Тобто щось в цьому напрямку рухатися.

Чи є у вас готовність як у члена ЦВК це там курувати чи якось до цього адміністративно ставитися? Бо я чую, що у вас є теж ця ідея, ви її теж...

ГЕВКО А.Є. Насправді це цікава ідея, я думаю, що є можливість знайти правильну конструкцію, зокрема, можна вести мову про право дорадчого голосу. Але це люди професійні, які будуть залучені, люди, які працюють безпосередньо там, у органах місцевого самоврядування, люди там з правоохоронних органів. Тобто, якщо будуть представники різних органів влади представлені в цих комісіях з правом дорадчого голосу, вони справді зможуть з самого початку запустити процес. А далі вже зрозуміло, що ті члени комісії, які представлені суб'єктом виборчого процесу, вони будуть вирішувати, приймати рішення.

Але насправді є критична позиція: під час запуску виборчого процесу, запустити роботу там комісій окружних, територіальних комісій. І це дуже важливо, щоб не було от затягувань, тому що виборчий процес насправді він дуже короткий і тут будь-які відволікання вони можуть призвести до критичних ситуацій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу, Глущенко Вікторія Анатоліївна. Дякую, пане Андрій Євгенович.

ГЛУЩЕНКО В.А. Доброго вечора! Мене звати Глущенко Вікторія Анатоліївна, я закінчила Київський національний університет імені Тараса Шевченка за спеціальністю "Конституційне право", зокрема диплом з

виборчого права.

Свій трудовий шлях я почала з посади помічника-консультанта народного депутата, згодом була помічником члена Центральної виборчої комісії, з 2013 року працюю у відділі представництва інтересів в суді секретаріату Центральної виборчої комісії. Тобто мені добре знайомі ті виклики, з якими стикається Центральна виборча комісія.

Щодо того, як я бачу в подальшому її роботу. Звичайно, Центральна виборча комісія наділена спеціальним законодавством і широкими повноваженнями щодо організації виборчого процесу. Проте, як на мене, основним критерієм її діяльності повинен бути принцип законності, адже відповідно до Конституції та Закону України "Про Центральну виборчу комісію" Центральна виборча комісія та її члени повинні діяти виключно в межах та спосіб, що визначені законами України.

Щодо того, якими я бачу подальші кроки в реформуванні виборчого законодавства. На жаль, у нас склалася ситуація, що, попри закріплення в Конституції фундаментального права українського народу на референдуми, спеціального нормативного регулювання цих питань немає. Наразі поза межами правового регулювання знаходиться регламентація як всеукраїнського, так і місцевих референдумів.

Тому, на мою думку, Центральна виборча комісія, яка відповідно до Закону "Про Центральну виборчу комісію" наділена повноваженнями підготовки пропозицій до вдосконалення законодавства в сфері виборів та референдумів, повинна все ж таки долучитися до напрацювання спеціальних нормативно-правових актів, які б регулювали референдний процес в Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи є запитання? Дякую, пані Вікторія.

Прошу Греня Віталія В'ячеславовича. Підготуватися Діденку Олегу Миколайовичу.

ГРЕНЬ В.В. Доброго вечора, шановні народні депутати, присутні. Мене звати Грень Віталій. Я є адвокатом з 2006 року фактично здійснюю супровід і представництва інтересів кандидатів в депутати, починав з місцевого рівня. З 2012 року безпосередньо представництвом у Центральній виборчій комісії, і безпосередньо бачу себе і свою діяльність - це якраз взаємодія з Верховною Радою з питань напрацювання, вже частково Вікторія сказала, і в мене тоже ця ініціатива є, і думка щодо референдумів, окремо також народну ініціативу, яка в нас зазначена і імплементується Президентом України.

Також окремо я би бачив питання, яке є Донбасу, і я сподіваюсь, що саме ця влада і в найближчий, і в найкоротший час вирішить питання окупованих територій, і нам необхідно буде проводити вибори на тих територіях. Я розумію, що можуть бути великі ризики, і тому відповідно, що, можливо, якийсь час Центральній виборчій комісії їх доведеться врегульовувати спеціальними окремими законами, її повноваження щодо проведення виборів саме на цих територіях.

Я розумію, що дехто скривився, коли сказали про цей період, який нам предстоить, фактично цьому складу Центральної виборчої комісії, але цілком розумію, що, якщо подивитися... Ви питали: як взаємодіяти? Лише командно ми можемо взаємодіяти, без чвар у самій Центральній виборчій комісії, друге – без чвар між... взаємодія між комітетом і самою Верховної Ради.

Тому я думаю, що ви можете підтримати наш склад, особисто прошу підтримати мене. Я розумію, чим має займатися Центральна виборча комісія. Я чудово розумію, тому що безпосередньо з деким навіть і бачився, і консультував під час виборчого процесу. І чудово розумію, які потреби є в практичній реалізації щодо депутатів, які балотуються.

Також окреме питання, яке я досліджую і, можливо, незабаром воно буде презентоване, – це питання політичної корупції. Я безпосередньо цікавлюся, оскільки політична корупція є окремий бюджет фактично партій, які не контролюються ніяк Центральною виборчою комісією, партійні каси. І

це потрібно врегульовувати, якщо ми хочемо прозорість в нашій країні. Розуміння, тобто або ми зміщуємося в процес електрон... діджиталізації, краще слово є, і ми багато проблем забираємо корупційних у цьому питанні, або ми маємо розуміти, що партія має більш прозоро вести фінансування і в той же момент...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Не чути)*

ГРЕНЬ В.В. Бачте, зараз у даний момент... Ну, це окрема дискусія може бути. У даний момент зараз надмірна звітність для політичних партій, яка створює...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віталію Вячеславовичу, у нас є регламент. Я дуже вдячний, але інші члени теж хочуть виступити. Дуже дякую вам.

Діденко Олег Миколайович. І прошу підготуватися Дубовику Сергію Олеговичу. Дякую вам за представлення. *(Шум у залі)*

Тоді прошу повернутися, будь ласка, до вас ще є декілька питань. Перепрошую.

_____. Я вибачаюсь, а ми будемо разом голосувати чи за кожного, чи як, яка процедура, процедура яка?

ГОЛОВУЮЧИЙ. За кожного окремо.

_____. Чи за лист Президента?

_____. Ні. Рекомендацію, яку дає комітет, ми проголосуємо одним голосуванням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пакетом.

_____ . А в Раді будемо голосувати за кожного окремо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В Раді будемо голосувати за кожен кандидатуру окремо. Але сьогодні ми... Зараз, да, ви просто...

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Все, питання знято з повістки? Прошу, які були питання, прошу задати.

_____ . Шановний Віталій Вячеславович, ви в своїй доповіді зачепили таку болючу тему, як вибори на Донбасі. А як ви це собі бачите? Хочеться бачити ваше, як ви розумієте їх там проводити?

Дякую.

ГРЕНЬ В.В. Цим питанням ви фактично "поклали мене на лопатки". Тому що ніхто...

_____ . А нащо тоді ви його чіпали?

ГРЕНЬ В.В. Ні. Тому що ніхто в Україні його ще не бачить, оскільки не зрозуміло...

_____ . Як ви бачите. Ваше бачення? Не наше, не України, а саме ваше?

ГРЕНЬ В.В. Дивіться, зараз, в даний момент, у нас дуже багато чинників, які ми не можемо визначити.

Перше. Чи будуть військові на той період? Чи буде кордон України?

Чи буде спеціальне законодавство для проведення тих виборів? Тобто в даний момент є дуже багато питань, які треба визначити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, я перепрошую, давайте зробимо так. Це питання дуже нагальне, але зараз ми його не будемо тут. Воно дискусійне.

_____. Якщо людина зачепила це питання, каже, це його завдання, ну, нехай розкаже, як він це хоче зробити.

ГРЕНЬ В.В. Давайте я поправлюся, щоб ви більш детально зрозуміли.

_____. Віталій Вячеславович, ви сказали про вибори на окупованих територіях.

ГРЕНЬ В.В. Так.

_____. Саме така була ваша фраза. Давайте, або "на лопатки", або "не на лопатки" - питання принципове. Поясніть, що ви мали на увазі, як ви це вбачаєте?

_____. Нащо ви це казали? І не кажіть, що вам не відомі факти. Ви ж для себе в голові розумієте, як би хотіли це провести? От, скажіть.

ГРЕНЬ В.В. Ідеальна форма: територія України буде, яка відновлена була до 14-го року, і відповідно ми проводимо до Закону "Про місцеві вибори" на окупованих територіях. Якщо не будуть зміни у Виборчий кодекс. По-іншому ми ніяк не можемо про це питання дискутувати. Якщо ви хочете окрему дискусію, безпосередньо можемо говорити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Віталій В'ячеславович! Чи є ще питання?

_____. Ні-ні, я почув.

У мене ще друге питання. *(Шум у залі)*

Ні, так а нащо було казати? І друге питання. Ви там сказали...

ГРЕНЬ В.В. Я не казав, що я... Дивіться, вибачте, я не казав, що я буду проводити вибори.

_____. Ми почули вашу відповідь. Дякую, ми почули вашу відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні, давайте ми не будемо сьогодні перетворювати це засідання на базар.

_____. А який базар?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я дякую вам за виступ.

Прошу наступного. Діденко Олег Миколайович. Регламент - 2 хвилини.

ДІДЕНКО О.М. Доброго вечора, шановні народні депутати! Мене звати Діденко Олег Миколайович, за освітою я юрист, друга освіта – публічне управління та адміністрування.

Практично основною моєю спеціалізацією професійною фактично все життя це були вибори, юридичний супровід виборчих кампаній на рівні центральних виборчих штабів. Як правило, очолював юридичні департаменти, починаючи з 2004 року, протягом 10 років загальнонаціональними виборами я займався. З квітня 2014 року по вересень 2019 був членом Центральної виборчої комісії.

Щодо вдосконалення діяльності Центральної виборчої комісії - перше,

що я бачу, - це підвищення рівня довіри до Центральної виборчої комісії. Це як основне завдання, яке, я думаю, повинно перед ЦВК стояти, воно може забезпечувати ще механізми відкритості і прозорості комунікації з громадянським суспільством...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Трошки гучніше, будь ласка.

ДІДЕНКО О.М. ... представниками засобів масової інформації, також через обґрунтованість всіх рішень, які буде приймати Центральна виборча комісія.

Інший важливий напрямок – це модернізація в діяльності як самої виборчої комісії, так модернізація, вдосконалення всіх виборчих процедур на всіх рівнях, аж до дільничних виборчих комісій.

Також важливим напрямком, я вважаю, про це вже сьогодні говорили, - посилення участі Центральної виборчої комісії в законотворчій роботі в аспекті вдосконалення саме виборчого законодавства та законодавства про референдум.

Також я є прихильником більш активного використання повноважень Центральної виборчої комісії, тому що сьогодні вже звучало про те, що Центральна виборча комісія керується в своїй діяльності принципом законності. Але, крім того, хочу наголосити, що відповідно до Закону про ЦВК Центральна виборча комісія в своїй діяльності керується також принципом верховенства права. І...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ДІДЕНКО О.М. Ну, я закінчу думку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Закінчайте, будь ласка, і буде запитання.

ДІДЕНКО О.М. Тому Центральна виборча комісія у випадку виникнення проблемних питань не повинна ухилитися з мотивів усунення якогось законодавчого регулювання того чи іншого питання, а все-таки брати на себе відповідальність і...

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Питання - Олександр Корнієнко.

КОРНІЄНКО О.С. Олег Миколайович, ви перший зараз, хто з діючого складу ЦВК у нас тут?

ДІДЕНКО О.М. З останнього складу.

КОРНІЄНКО О.С. Перший, хто виступає з останнього діючого складу ЦВК. І в мене до вас просте питання, отак, без посилянь на лист Президента, на його позицію, точніше. Як ви вважаєте, як учасник того складу ЦВК, чому Президент попросив Верховну Раду розпустити ваш склад ЦВК?

ДІДЕНКО О.М. Ви знаєте, не знаю, наскільки мені коректно відповідати на це питання.

_____. Олег Миколайович просто був безпосереднім учасником тих подій.

ДІДЕНКО О.М. Саме так. Ну, насправді попередній склад ЦВК зробив дуже багато корисних речей, і вперше - те, про що я говорив, - почав брати на себе відповідальність, вперше почали боротися з двійниками, врегулювати якісь питання, які не були врегульовані. Проте, на жаль, деякі рішення, які Центральна виборча комісія приймала, вони були неоднозначні і отримали

негативну, ну, оцінку з боку судових інстанцій, скажемо так. Ну, і при цьому я хочу наголосити, вони приймалися не одноголосно, як правило.

_____. Як приймалися?

ДІДЕНКО О.М. Не одноголосно.

_____. *(Не чути)*

ДІДЕНКО О.М. Ні, немає, звичайно, немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Качура задає питання.

КАЧУРА О.А. Шановний Олег Миколайович, ну, я в першу чергу хочу вам побажати, щоб ви все-таки вже з другої спроби все-таки змогли налагодити роботу, відповідно щоб було до діючого законодавства все. Я хочу сказати, що я вас знаю як професійного юриста і, дійсно, представника попередньої Центральної виборчої комісії, який в середині опирався всім тим процесам, які відбувалися. Я кажу про політично мотивовані рішення, які виносилися попереднім складом Центральної виборчої комісії.

Я знаю, що ви займалися таким питанням – електронізацією взагалі виборів. Я хотів би, щоб ви сказали в двох словах, як ви вважаєте, адже у нас згідно програми партії "Слуга народу" передбачено, що ми хочемо впровадити електронні вибори. Як ви вважаєте вже як людина з досвідом певним в Центральній виборчій комісії, наскільки можливо впровадити буде і за який період голосування в електронному вигляді або хоча б сканування бюлетенів в паперовому вигляді на виборах хоча б загальнонаціональних?

Дякую.

ДІДЕНКО О.М. Дякую дуже за запитання.

Тут два аспекти. Варто розділяти окремо сканування бюлетенів і окремо електронне голосування, тому що це кардинально різні речі. Тому що за сканування я двома руками за і вважаю, що особливо в умовах запровадження виборчої системи з відкритими регіональними списками, яка зараз у нас передбачено Виборчим кодексом, який може бути прийнято Верховною Радою, це, я б сказав, необхідність, тому що виборча система, дійсно, складна, і такі засоби дуже, як спростять підрахунок, так і сприятимуть зниженню людського фактору в процесі підрахунку голосів. Тому однозначно позитивно, я думаю, це можливо робити. У Центральній виборчій комісії минулого складу, в принципі, не було законодавчих передумов рухатися в цьому напрямку. Якщо Верховна Рада їх закладе, я думаю, в цьому напрямку можна рухатись досить швидко, в тому числі, наскільки мені відомо, і міжнародні донори готові фінансувати ці процеси. І тут можна досягти швидкого прогресу.

Що стосується електронного голосування, ну, моя особиста думка... Звичайно, Центральна виборча комісія як правозастосовний орган буде виконувати вимоги закону. Але на даному етапі ми поки що не готові до запровадження електронного голосування як у технічному сенсі, так і в ментальному. Тому що дуже важко проконтролювати, наприклад, непередачу голосу в умовах, коли голосування відбувається за допомогою електронних гаджетів, скажімо так. Тобто тут важливі дві складові: по-перше, технічна можливість, коли забезпечена можливість ідентифікації виборців усіх, щоб, особи, їх можна було встановлювати через технічні засоби; і, з іншого боку, достатній рівень зрілості суспільства, яке готове реалізовувати цю технологію без зловживань. І тут ще дуже важливий елемент, про який я забув сказати, - це кіберзахист. Тому що в умовах, в яких ми перебуваємо...

_____*(Не чути)*

_____ . Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді ви не почуєте просто відповіді кожного з претендентів. Я можу скоротити, але тоді не буде ...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре давайте будемо трохи швидше.

_____. Тобто, якщо будуть законодавчі передумови Центральна виборча комісія зможе реалізувати, це – правильно? - якщо ми забезпечимо і кібербезпеку, якщо у нас будуть всі передумови, фінансування? Тобто ви підтримуєте, правильно так...

ДІДЕНКО О.М. Звичайно. Центральна виборча комісія в будь-якому випадку буде виконувати закони.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олег Миколайович.

Прошу Дубовика Сергія Олеговича.

ДУБОВИК С.О. Добрий вечір! Дубовик Сергій Олегович. Працював у складі Центральної виборчої комісії, обирався на посаду секретаря Центральної виборчої комісії. Після того працював у Секретаріаті Кабінету Міністрів на посаді заступника міністра у зв'язках з Верховною Радою України. 5 років очолював Центр перепідготовки і підвищення кваліфікації працівників юстиції Міністерства юстиції України. Останні 5,5 років працюю на посаді заступника керівника Секретаріату Центральної виборчої комісії. За розподілом обов'язків відповідаю за організаційні питання: документообіг, функціонування державних інформаційних систем і міжнародне співробітництво.

Щодо забезпечення діяльності Центральної виборчої комісії, хотів би

звернутись до членів комітету трошки приділяти увагу нашій установі. Останнім часом представники Міністерства юстиції і секретаріату Кабінету Міністрів намагаються за будь-який спосіб знизити статус Центральної виборчої комісії. Приймається Закон "Про державну службу" – оплата працівників Центральної виборчої комісії з першої категорії чомусь переходить в третю. Хоча в чому різниця між працівниками Рахункової палати і Центральної виборчої комісії? Іде намагання знизити об'єм заробітних плат і спеціальних доплат, які існували до цього часу.

Я би хотів, щоб ви приділили цьому увагу і не допустили зниження оплати ЦВК. Дешева ЦВК – це падіння рівня фахівців секретаріату, який буде забезпечувати діяльність Центральної виборчої комісії. На сьогоднішній день, скажімо, були запитання до складу комісії. Були запитання до того складу комісії, в якому я працював. Жодного разу не було запитань до складу державних службовців, які забезпечують діяльність державного органу.

Щодо розробки законодавчих актів. Ну, оскільки я відповідаю за організаційну роботу, у мене є маса пропозицій, які я готовий реалізувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Чи є запитання до Сергія? Прошу, будь ласка.

_____. Шановний Сергій Олегович, заслухали вашу доповідь. У мене таке враження, що ви ж таки йдете не до ЦВК, а до якогось там Міністерства соцзахисту. Чи у мене одного таке враження?

ДУБОВИК С.О. Ні.

_____. Не у одного, у вас так само, я так розумію?

ДУБОВИК С.О. Ні, я не згоден з вами, нема такого...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Олегович.

Ще є питання? Трошки пришвидшимо.

_____ . Сергій Олегович, у мене коротке запитання. Якщо партія, яка вас делегувала, наприклад, буде від вас вимагати, щоб ви підтримали пропозицію під час, якщо скасовують реєстрацію кандидата, ваші дії? Ви будете керуватися законом, чи все-таки будете лояльним до тієї партії, яка вас направила?

ДУБОВИК С.О. Знаєте, у мене є досвід роботи в попередніх складах Центральної виборчої комісії на посаді секретаря. У мене жодного разу не було запитань щодо належності до тієї фракції, яка мене делегувала. Я знаю, як працювати – я буду працювати в інтересах держави. Багато людей, в тому числі і в цьому залі, про це знають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо запитань нема, ми вам дякуємо, Сергій Олегович.

Прошу Євстігнєєва Андрія Сергійовича.

Підготуватися Єфремовій Ірині Олексіївні.

ЄВСТІГНЄЄВ А.С. Дякую.

Доброго вечора, шановні члени комітету! Я, Євстігнєєв Андрій Сергійович. Коротко про себе. Закінчив Київський національний університет імені Тараса Шевченка. З 2006 року маю свідоцтво про право на зайняття адвокатською діяльністю. З 2007 року викладаю на рідному юридичному факультеті. На сьогодні є доктором юридичних наук, доцентом. Активно займався громадською діяльністю протягом всього періоду з часів навчання до того, як був призначений вперше на посаду члена Центральної виборчої комісії. Був автором та співавтором значної кількості законопроектів, які стосуються різних сфер суспільного життя.

Ну, і, власне кажучи, те, що стосується виборчого процесу, то з 2004 року брав участь в якості юридичного консультанта на загальнодержавних і місцевих виборах. Був уповноваженим представником кандидата на пост Президента України в Центральній виборчій комісії з правом дорадчого голосу. Був офіційним спостерігачем на позачергових парламентських виборах ще 2007 року. Був лектором проектів NDI і IRI для членів окружних виборчих комісій і офіційних спостерігачів.

Ну, і протягом менше ніж року перебування на посаді члена Центральної виборчої комісії вважаю, що набув достатнього практичного досвіду, зрозумів і відчув діяльність Центральної виборчої комісії як колегіального органу державної влади. І думаю, що той досвід, який я здобув, зокрема в частині проведення двох загальнодержавних виборчих кампаній і певної кількості кампаній із місцевих виборів, може допомогти мені бути корисним у новому складі Центральної виборчої комісії, якщо, звичайно, Верховна Рада призначить мене на цю посаду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи є запитання? Олександр Корнієнко, прошу.

КОРНІЄНКО О.С. Андрію Сергійовичу, а ви теж з діючого складу?

ЄВСТІГНЄЄВ А.С. Так.

КОРНІЄНКО О.С. У мене буде однакове питання до всіх членів діючого складу. Як ви поясните своїми словами, чому Президент запропонував Раді розпустити ваш склад?

ЄВСТІГНЄЄВ А.С. Дякую.

Я пам'ятаю, що ви сказали, що неможна посилатись на подання Президента, власне кажучи. Зрозуміло.

Питання непросте. Тут є, я дуже хотів би, щоб ми один одного зрозуміли, є певні етичні аспекти. Мені важко оцінювати, скажімо так, окремі рішення членів комісії. Я погоджуюсь із тим, що було вказано, що дійсно рішення приймалось комісією. Але я хотів би підтримати Олега Миколайовича Діденка у тому, що чимало з того, що було зроблено тією виборчою комісією, мені особисто як члену цієї комісії не соромно. Звичайно, що були такі ситуації, де я особисто не погоджувався з тими рішеннями, які приймались комісією. Це також загальновідома інформація, і, власне кажучи, мабуть, саме в цьому і суть колегіального органу, коли рішення приймаються дійсно більшістю, але є різні позиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи є ще запитання? Олександр Качура, прошу.

КАЧУРА О.А. Ви сказали, що ви доктор юридичних наук. Я б хотів би почути ваше бачення, яке місце Центральна виборча комісія займає в системі органів державної влади.

ЄВСТІГНЄЄВ А.С. Дякую вам.

Я думаю, що якщо говорити про класифікацію органів державної влади, то, мабуть, все ж таки ми можемо говорити про належність Центральної виборчої комісії до переліку органів державної влади із спеціальним статусом, тому що порядок організації і діяльності цього органу на даний момент визначений спеціальним законом. І, на мою думку, очевидно, що Центральна виборча комісія навряд чи... вона має як би ознаки і органу виконавчого, і водночас органу нормотворчого, тому що чимало питань у сфері організації і проведення виборів упорядковуються через нормативно-правові акти, які приймаються Центральною виборчою комісією.

КАЧУРА О.А. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Якщо питань немає, прошу...

ЄВСТІГНЄЄВ А.С. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... до виступу Єфремову Ірину Олексіївну. Підготуватися Кармазу Олександрю Олександрівну. Прошу.

ЄФРЕМОВА І.О. Доброго вечора. Я Ірина Єфремова. Я сама харків'янка і все моє життя пройшло в основному в Харкові. Я попала сюди, в Київ, коли стала депутатом Верховної Ради восьмого скликання. До цього закінчила педагогічний інститут харківський, Харківську національну академію Ярослава Мудрого, Інститут при Президентіві. Я менеджер державного будівництва, і після Верховної Ради я пропрацювала рік в Центральній виборчій комісії.

Я хочу сказати шановним депутатам про те, що є загальні задачі, які ставляться перед членами комісій, а є ще і функціональні обов'язки, які є у кожного члена комісії. Якщо говорити про загальні задачі, я би наголосила на тому, що треба розібратися з реєстром виборців. І я тут підтримую ідею Кабінету Міністрів про те, що треба провести перепис населення, для того щоб ми чітко знали, хто в реєстрі виборців знаходиться. Тоді ми можемо говорити і про клонів, про те, що їх можна прибирати, і про людей, які взагалі не можуть голосувати.

Безумовно, якщо... тут звучали питання щодо повноважень Центральної виборчої комісії. Я вважаю, що їх достатньо для того, щоб проводити виборчі процеси на високому рівні і з рівнем високої довіри народу України. Але, мабуть, ініціатива Президента про народну законотворчість має під собою підґрунтя, тому що Центральній виборчій комісії не хватає того, що вони можуть бути законотворцями саме у

виборчому процесі.

Те, що стосувалося моїх, я коротенько, функціональних обов'язків, я, крім всього, відповідала ще за дуже важливе питання – питання участі у виборчих процесах людей з інвалідністю. Це дуже широке питання, їх 3 мільйони в Україні, і йому приділяти треба дуже-дуже багато уваги. У мене все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи є... Прошу, Олександр Корнієнко.

КОРНІЄНКО О.С. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Намагалися скрити, але все-таки ви були членом ЦВК. Тому прошу відповісти на питання, яке ставив Олександр Корнієнко.

ЄФРЕМОВА І.О. Я думала, що ви не поставити жінці це питання. Ну добре. Ви знаєте, я не можу коментувати подання Президента, чому він так вирішив і чому він це зробив. Я давала клятву народу України і я чесно працювала в Центральній виборчій комісії. І я знаю, що рішення приймалися не одногосно, а більшістю. Тому є окремі думки, є голосування. Себе мене упрікнути ні в чому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр Качура.

КАЧУРА О.А. Шановна Ірино Олексіївно, ви сказали, що ви вже були народним депутатом. Чи можемо ми розраховувати, що ви на весь час повноважень Центральної виборчої комісії йдете працювати? Чи не буде у вас спокуси знову обратися народним депутатом, якщо будуть проведені

дострокові вибори наприклад?

ЄФРЕМОВА І.О. Ні! Ні! Ні, такої спокуси у мене не буде. *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, Ірино Олексіївно.

Прошу, Кармаза Олександра Олександрівна. Прошу підготуватися Мірошниченко Юрію Романовичу.

КАРМАЗА О.О. Доброго вечора, вельмишановні народні депутати і члени секретаріату, запрошені! Я, Кармаза Олександра Олександрівна, працюю в Головному юридичному управлінні, а в самій Верховній Раді з 98-го року. Я є доктор юридичних наук, професор. Моє життя так склалося, що я держслужбовець і плюс науковець, оскільки... Хоча, якщо ви подивитесь інформацію про мене, ви побачите, що я є доктор юридичних наук саме з приватного права. І виникає логічне запитання: де приватне, а де виборчий процес публічний? Я вам сказати так, оскільки дуже тяжко... не можна ідентифікувати, це публічне, а це приватне, оскільки Закон "Про публічні закупівлі" він базується на тих принципах цивільного права, які я можу, як фахівець можу відслідкувати.

Що стосується, чим би я була корисна суспільству на посаді члена Центральної виборчої комісії, то я б хотіла сказати в першу чергу те, що моя робота в сфері законотворення через юридичне управління, в якому я працюю уже близько 20 років і саме... Я б сказала так, тут виникає запитання: чому саме, на яких підставах Президент обґрунтував? Мені здається, проблема в нашому сьогодні суспільстві і в тому, що... в якості законів. Як буде якісний закон, буде зменшена кількість судових позовів. Тому тут треба дивитися, мабуть, воно й просте рішення, разом з тим, від якості законів залежить дуже багато кроків подальших у суспільстві, як буде написаний закон.

Тому, на мої переконання, продовжуючи ту дискусію, яка сьогодні була в залі щодо Виборчого кодексу, мені здається, що, зважаючи на ті

строки, які сьогодні були запропоновані, треба вже завтра брати, і я як юрист-науковець маю власні... і фахівець, який працює над деякими питаннями, і, зокрема, спеціаліст у конституційному праві, я маю свої власні певні бачення.

Наприклад, якщо ми беремо у поданні Президента, да, дійсно подання Президента має пропозиції, але має такі положення, які необхідно узагальнити, додумати я б так сказала, і вирішити це концептуальне рішення депутатами. Наприклад, дивіться, у Виборчому кодексі була пропозиція про те, що ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександра Олександрів, давайте ми в дискусію не будемо входити, а ми все-таки будемо відповідати конкретно. Якщо конкретна відповідь, то це конкретна. А ви зараз заходите в дискусію.

_____. Олександра Олександрівна, я тоді принагідно...

КАРМАЗА О.О. Ваші запитання?

_____. Скажу так, в разі призначення запропонованого складу Центральної виборчої комісії я запрошую всіх долучитися до робочої групи з розробки і доопрацювання Виборчого кодексу, і разом всі доопрацюємо і зробимо дійсно якісний документ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для того, щоб потім не було такої жаркої дискусії. Дякую вам.

Прошу чи є запитання? Є запитання? Все. Дякую.

Прошу, Мірошніченко Юрій Романович.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Шановні колеги! Юрій Мірошніченко,

народний депутат чотирьох скликань. Деякі колеги, з якими я працював, зараз у залі. Я вітаю всіх: і новообраних, і тих, хто працював уже в якості народного депутата. Але скажу про себе як про якраз правника.

Я маю юридичну освіту, я є доктором юридичних наук, доцентом і професором, доцентом за дипломом Міністерства освіти і професором, де я працюю, викладаю.

Я маю практику... Ну, крім того ще кандидат політичних наук. За своєю практикою, пов'язаною з виборчими процесами, можу сказати, що особисто брав участь у сімох виборчих процесах як кандидат і до органів місцевого самоврядування, і до Верховної Ради в якості кандидата на мажоритарних округах, і в якості кандидата-списочника, брав участь у виборчих кампаніях Президента, працював представником у Центральній виборчій комісії, ну, і крім того, був автором у двох скликаннях законів про вибори, входив до складу робочої групи, яка готувала і доопрацьовувала Виборчий кодекс, який сьогодні ухвалили рішення поглибити і доопрацювати. Якраз в цьому контексті, вважаю, долучення новообраних членів ЦВК буде абсолютно доречним.

Тут я чув дискусію про так зване "електронне голосування". Це можливо, от ми тут обговорювали трошки так між собою. Це можливо, якщо буде передбачена відповідна процедура у Виборчому кодексі і ті всі виклики, які пов'язані з безпекою, з ідентифікацією, будуть вирішені.

Чи це можливо? Вважаю, що можливо, тим більше, що зараз запроваджується цілий ряд заходів на рівні рішень Кабінету Міністрів, де буде чітка персональна ідентифікація кожної особи в країні. Тому не вважаю це неприйнятним і неможливим.

Що стосується мого потенціалу в якості члена Центральної виборчої комісії. Ну, по-перше, мені приємно, що ті колеги, яких ви вже чули, яких ще почуєте, є дійсно фаховими спеціалістами в галузі виборчого права, конституційного права. От моя спеціалізація, наприклад, конституційне право, зокрема народовладдя. Хтось з нас, я думаю, ми зберемося на своє

засідання, запропонуємо, в кого який є досвід, отут я чув, що є готовність моїх колег бути контактними особами з профільним комітетом, ви наші партнери в цій роботі, і я особисто теж міг би бути корисним в цьому напрямку.

Разом з тим, якщо ви запитували тут - я так коротко, щоб забезпечити, можливо, питання, - які пріоритети в роботі ЦВК? Звичайно, це підвищення довіри і до Центральної виборчої комісії, і до виборчого процесу як такого. Але за рахунок чого? За рахунок того, що ЦВК буде відповідальна, тобто буде ухвалювати рішення, мої колеги говорили. Верховенство права записано не лише в Законі про ЦВК, але і в Конституції України. І якщо треба усунути такі явища як двійники, як викривлення рівності участі у виборчих кампаніях, це цілком ЦВК, на моє переконання, може своїм рішенням, адже це колегіальний орган, врегулювати. Треба бути сміливими, брати на себе відповідальність. І...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. У нас регламент.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Можу довго говорити, тому що я багато...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, тому треба вас трошки зупиняти.

Питання. Роман Лозинський, прошу. Потім – Олег Дунда, так?

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Будь ласка, колеги.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Пане Юрію, ви згадали про верховенство права, я вам за це дуже вдячний. Скажіть, будь ласка, у мене такі два короткі до вас питання. Чи ви були в залі Верховної Ради 16 січня 2014 року?

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. 16 січня.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. 16 січня 2014 року. І чи ви голосували за ці так звані закони?

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Так, я був у залі і я голосував.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Дайте, будь ласка, оцінку такому рішенню.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Це була колосальна помилка. Я вибачався не один раз. Не тому, що, ну як би неправильне було рішення, були наслідки, яких депутати не усвідомлювали. Тобто те, що ми читали в самих документах, воно переухвалене було в законах уже в наступному скликанні восьмому. Але той момент і та детонація, яка спричинила жахливі наслідки, я вважаю, це відповідальність політична і моя зокрема. Я ніколи від цього не ухилявся. І цей мій досвід. Як кажуть, за одного битого двох небитих дають. Але це колосальний для мене і життєвий, і політичний досвід, ну, такий прикрий досвід.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олег Дунда.

ДУНДА О.А. Шановний Юрію Романовичу, я знаю, що ви маєте великий політичний і фаховий досвід. Але ви от затронули питання електронного голосування. Я так розумію, воно вам знайоме?

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Так, я брав багато разів участь в дискусіях щодо цього питання.

ДУНДА О.А. Як ви охарактеризуєте, які ваші думки відносно тайни голосування? Чи можливо реалізувати і чи ви бачили останній досвід в Москві, як вони це намагалися реалізувати, і тайну голосування вони не

змогли зберегти?

Дякую.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Дякую щиро. Тут цілий ряд викликів, пов'язаних з електронним голосуванням, зокрема і забезпечення таємниці, ідентифікації, свободи, вільні ж вони мають бути, і так далі, убезпечення від впливів. Але ми з вами повинні розуміти одне: те, що Президент назвав діджиталізацією, а, по великому рахунку, перехід технологій вже на використання Інтернету і пристроїв електронних, він є невідворотним. І якщо до рішення Кабінету Міністрів, до презентації цієї стратегії, яка була Кабміном запропонована, я особисто був достатньо скептичний, але якщо буде це синхронізовано і якщо це буде забезпечено, то, я думаю, ми цілком маємо всі підстави на це йти. Бо ми розуміємо ризики, але ми не знаємо наслідків, чи будуть такі випадки, чи не будуть. Адже в будь-якому законі, який ми ухвалювали, закони про вибори змінюються від виборів до виборів по багато разів, і завжди, який би ми не проголосували, є застереження, які... ну, критики того чи іншого закону кажуть: а от там можна порушити в той спосіб чи в інший спосіб.

Я вважаю, що найголовніше, до чого прагнуть народні депутати, і, зокрема, Центральна виборча комісія, – дати можливість кожному громадянину проголосувати. Сьогодні явка у нас обмежена, а відповідно не кожен може реалізувати своє виборче право. Ми чули тут про людей з інвалідністю, ми знаємо багато людей, які тимчасово або постійно перебувають не за місцем свого проживання і так далі. Так от, якщо ми говоримо про право, верховенство права, то ми маємо йти на сміливі кроки, а потім коригувати, якщо в нас буде якийсь негативний досвід.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ДУНДА О.А. Я зараз зразу ж питаю, я вибачаюся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ДУНДА О.А. Я багато почув, що ви сказали. В мене склалося таке враження, що ви, кажучи про електронне голосування, не вивчали досвід, наприклад, Британії, Прибалтики та Москви. Бо ви сказали взагалі, але про електронне голосування нічого не сказали.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. А я не вповноважений тут робити заяви, тому що я поважаю думку своїх колег, які тут висловлювались. Я поважаю позицію Верховної Ради, і зокрема профільного комітету. Я не прийшов сюди повчати, як треба робити, я кажу, що, чи готовий я працювати в цьому напрямку. Так, готовий, тому що це в інтересах наших виборців. І моделі, які ви назвали: і Велика Британія, і країни Прибалтики, деякі... є досвід, скажімо, і в Сполучених Штатах і так далі. Весь цей досвід може бути вивчений і застосований, але, в який спосіб це буде зроблено, я думаю, вирішить колегіально спочатку Верховна Рада, включивши відповідні норми або у Виборчий кодекс, якщо не буде сам кодекс ухвалений, в Закон про вибори до Верховної Ради або до органів місцевого самоврядування, а потім уже на рівні колегіального рішення ЦВК.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Андрій Стріхарський, прошу.

СТРІХАРСЬКИЙ А.П. Шановний Юрій Романович, ви вже, скажімо так, з досвідом великим займаєте посаду народного депутата. Я вперше народний депутат по мажоритарному округу 196, моє ім'я Андрій Стріхарський. Я зіткнувся з величезною проблемою у себе на окрузі, а в мене округ був дуже складний, їх складає 220 територіальних виборчих дільниць. І

мені як народному депутату забезпечити і організувати цю роботу було дуже складно.

Ми пройшли підрахунок голосів в територіальних виборчих дільницях, а потім звели все це до...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окружної.

СТРІХАРСЬКИЙ А.П. Окружного, да. Це робилося протягом декількох днів, потім перерахунок йшов десь більше чотирьох днів. Люди, щоб ви розуміли, ночували на вулиці, я змушений...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрію, я перепрошую, треба, ну, це питання загальне, воно є у всіх, тому давайте трошки конкретніше задавати питання і поважати час один одного.

СТРІХАРСЬКИЙ А.П. Я хочу, щоб ви... Конкретне запитання. Ось колега ваш сказав, що ще Україна наша не готова до електронної системи голосування. Тому хотів би, щоб ви більш чітко своє бачення нам... відносно цієї системи. Тому що вдруге таким чином проводити вибори - це неможливо. Я не міг не задати це запитання, тому, будь ласка...

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Дякую.

Я додам. А якщо це буде ще і виборча система з відкритими регіональними списками, якщо ви її вивчали, то там і сам процес голосування, і підрахунок голосів – це дуже непроста річ. Повірте, я знаю, про що ми тут дискутуємо. І я з етичних міркувань...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, Юрій Романович.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Так-так, ви так написали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Романович, почуйте мене, будь ласка. У нас ще зустрічі, ще є прямі ефіри у наших депутатів. Дякую вам.

Прошу наступного.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Дякую. Вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перепелюк Володимир Григорович. Шановні депутати, давайте поважати час один одного. Я розумію, що є багато запитань, але давайте трошки прискоримо. Ще 5 хвилин. Прошу, Володимир Григорович. Прошу.

ПЕРЕПЕЛЮК В.Г. Доброго вечора, шановні депутати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Трошки гучніше і ближче до мікрофона.

ПЕРЕПЕЛЮК В.Г. Доброго вечора, шановні депутати, запрошені!

Кандидат юридичних наук. Починав свою кар'єру як викладач в університеті, викладав "Адміністративне судочинство", "Державне процесуальне право" з 1997 по 2005 року. Потім працював радником голови Вищого адміністративного суду, після того 3 роки науковим консультантом в суді, Конституційного Суду. Назад вернувся до Вищого адміністративного суду. Наразі працюю науковим консультантом голови Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

В 2007 році працював у штабі "Нашої України – Народної самооборони" на позачергових виборах 2007 року.

Що, як на мене, варто удосконалити в роботі комісії, по суті це вже прозвучало. Єдине що залишається – лише повторити. Щоб не було правових помилок, помилкових рішень, перш за все, краще якісно вмотивувати ці рішення. Вмотивованість, вона усуває ймовірність, ну, різко знижує

ймовірність помилки. Це я знаю по роботі судової системи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Питання є? Прошу тоді коротенько.

_____. У мене уточнююче питання. А в якому році ви працювали в "Нашій Україні", у штабі?

ПЕРЕПЕЛЮК В.Г. 2007-й.

_____. З ким працювали?

ПЕРЕПЕЛЮК В.Г. Карпунцов, він безпосередній мій керівник по суті був.

_____. Андрій Йосипович не з вами працював?

ПЕРЕПЕЛЮК В.Г. Я його бачив, але особисто не стикався.

_____. Дякую.

В мене для вас таке питання. Зараз у нас є така тенденція призначати на керівні посади людей без досвіду. Як ви вважаєте, чи може таке бути в Центральній комісії? Чи буде це корисно для роботи на майбутнє?

ПЕРЕПЕЛЮК В.Г. Думав над цим. Скажу так, якщо є, скажемо так, дилема: доброчесність чи фаховість, - немає, наприклад, фаховості, але є доброчесність, доброчесна людина, вона усвідомить, що їй потрібно добрати самоосвіту і щось і вона добре, а якщо недоброчесна, але фахова, цю людину треба усувати взагалі з держслужби, тим більше судової влади.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу Плукаря Віталія Володимировича до слова. Плукаря, поправив.

ПЛУКАР В.В. Доброго вечора, шановні народні депутати, шановні присутні. Я, Плукар Віталій Володимирович. Ну, коротко про себе, що можу сказати.

Отримав вищу юридичну освіту в Львівському національному університеті імені Івана Франка. Згодом також там паралельно отримав другу освіту – це міжнародні економічні відносини. В 2011 році захистив кандидатську дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук з виборчої тематики. З 2008 року розпочав свою серйозну таку, скажімо так, трудову діяльність у Центральній виборчій комісії, в Секретаріаті Центральної виборчої комісії, де пропрацював протягом 4 років. Останнє місце роботи - це я був у діючому попередньому складі Центральної виборчої комісії.

Стосовно тих питань, які задавалися. Напевно, спочатку пана Олександра, що потрібно змінити в діяльності Центральної виборчої комісії.

Напевно, слід наголосити на повноваженнях Центральної виборчої комісії, тому що і попередній склад Центральної виборчої комісії, і взагалі загалом так було, що досить часто стикалися з проблематикою того, що недостатність цих повноважень для того, щоб реалізовувати свою функцію, зокрема це мова йде про те, що перевірка, наприклад, фактів осілості, тобто проживання на території України, протягом відповідного часу. Для цього Центральна виборча комісія, навіть на останніх виборах, змушена була креативити своїм нормопроекуванням, скажімо так, і просити, щоб надавали згоду на обробку персональних даних, тому що без цього слідчі органи не давали нам відповідної інформації, що відповідно ускладнювало діяльність Центральної виборчої комісії.

Таймінг, да?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Дякую. Дякую, Віталій Володимирович.
Прошу, Олександр Корнієнко, питання.

КОРНІЄНКО О.С. *(Не чути)*

ПЛУКАР В.В. Саме цікаве питання.

КОРНІЄНКО О.С. ...відповісти мені на це саме цікаве питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Олександр, прошу, ще раз озвучте, будь ласка, питання.

КОРНІЄНКО О.С. Як ви своїми словами поясните, як ви розумієте, за що Президент України запропонував Верховній Раді розпустити Центральну виборчу комісію?

ПЛУКАР В.В. Ну, пане Олександр, напевно, не зовсім буде коректно мені дійсно відповідати на це питання, тому що я учасник тих, скажімо так, подій і це мене стосується. Але тим не менше бачимо рішення Президента і рішення парламенту, тому такі реалії і від цього ніяк не відійти. Те, що вказано в поданні Президента України, тобто воно для широкого загалу було відоме і відповідно таке було рішення парламенту, таке було рішення Президента. Ну, на жаль, така і буде моя відповідь.

Дякую.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Можна я, Саша, я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Аліна Леонідівна Загоруйко.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Мені здається, що відповіддю на твоє запитання є саме подання Президента. Це є якраз оцінка діяльності ЦВК і тих моментів щодо ... упередженості.

КОРНІЄНКО О.С. Але ж можна зробити якісь висновки з цієї оцінки, можна їх не зробити. Можна зробити вигляд, що ти зробив, але

ЗАГОРУЙКО А.Л. Я думаю, я переконана, що ці висновки зроблені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що дискусії у нас не буде, але відповідь на питання. Чи є ще запитання до...? Так, прошу. Максим.

САВРАСОВ М.В. Добрий день. Максим Саврасов. В мене таке питання. В нас існує закритий реєстр виборців, який втаємничений, його не можна отримати просто так. Як ви вважаєте чи не настав вже час відкрити цей реєстр, щоб він був публічним та доступним як в деяких, ну, багатьох країнах світу? Чи це на часі?

ПЛУКАР В.В. Перш за все хочу вам сказати, що Державний реєстр виборців містить досить багато персональних даних громадян, тому, напевно, на сьогодні відкриття таких даних, воно буде за собою нести досить великі небезпеки, в тому числі і особистісні небезпеки для цих громадян і, можливо, неправомірне використання цієї інформації з тою чи іншою метою, але аж ніяк не в хороших цілях. Це, по-перше.

По-друге, Державний реєстр виборців, він використовується під час виборів і відповідно є певна процедура, коли відповідні політичні партії, фракції мають право отримати доступ до цього Державного реєстру виборців, ним скористатися, перевірити ту інформацію, яка в ньому присутня. Тобто на сьогодні держава забезпечила ряд механізмів для того, щоб мати можливість і громадянам, і політичним партіям контролювати цей

реєстр виборців і відповідно його найбільш використовувати в захищеному форматі. Для того, щоб дійсно не надати якоїсь шкоди для тих громадян, які містяться в цьому реєстрі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Віталій Володимирович. Питання всі вичерпані.

Прошу Постівого Сергія Олександровича до слова. Регламент – 2 хвилини, будь ласка, трошки швидше.

ПОСТІВИЙ С.О. Доброго вечора, народні депутати! Мене звати Постівий Сергій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую. Підготуватися Любченку Павлу Миколайовичу до слова. Прошу.

ПОСТІВИЙ С.О. Так само, як і мої колеги, маю юридичну освіту. Я закінчив Східноєвропейський університет економіки і менеджменту. Так само я підвищував кваліфікацію, проходив Інститут законодавства Верховної Ради України по спеціалізації "Законотворча діяльність".

Вся моя професійна робота і кар'єра пов'язані саме з правом. Маю так само досвід роботи і у Верховній Раді у статусі помічника-консультанта народного депутата не одного скликання. Тобто я залучався неодноразово до законопроектної роботи, зокрема і до розробки нормативних документів з виборчого права.

Останнє моє місце роботи пов'язане з діяльністю роботи в органах місцевого самоврядування, починаючи з посади начальника юридичного управління і закінчив керуючим справами виконавчого комітету, це була Білоцерківська міська рада. І по суті останні 4 роки моя діяльність була пов'язана з впровадженням сучасних технологій в діяльність органів місцевого самоврядування, зокрема по напрямку смарт-сіті.

Тому, в принципі, і от на запитання народних депутатів в частині того, що було б цікаво, попрацювати в яких напрямках. От для мене було б цікаво продовжити цю роботу, яку я 4 роки по суті до цього здійснював, – це впровадження сучасних технологій в роботі саме Центральної виборчої комісії. І зокрема цими технологіями можна вирішити ряд питань. От, зокрема говорили питання про людей з інвалідністю. Це один із способів і варіантів, які можна впровадити. Тобто наблизити. Не довести виборця з, умовно кажучи, якоюсь групою інвалідності до отримання інформації на дільницю, а можна якусь інформацію перевести туди в доступний, зрозумілий спосіб.

Дякую. Не буду затримувати. Можливо, запитання. Буду відповідати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Олександр Корнієнко, прошу питання. Мікрофон ввімкніть.

КОРНІЄНКО О.С. ... електронного голосування, там до всієї цієї "наукової фантастики" поки для України. Чи вбачаєте ви, що зараз в існуючому правовому регулюванні можна спростити документообіг між комісіями?

ПОСТІВІЙ С.О. Між виборчими комісіями?

КОРНІЄНКО О.С. Так, знизу вверху.

ПОСТІВІЙ С.О. Абсолютно не бачу в цьому проблеми. Більше того, ну, одним із напрямків цікавився, відкритості публічності даних, зокрема от і роботу, скажімо так, окружних або територіальних виборчих комісій, які на сьогоднішній день є, дуже легко можна просто розмістити окремим розділом на існуючому сайті Центральної виборчої комісії і оприлюднювати їх. Просто питання навіть розширити частину інформації, яку вони там

оприлюднюють. Це набагато спростить і буде врегульовувати питання доступності інформації. Бо, ми знаємо, зараз багато все на інформаційні дошки, які зникають через день, міняються відповідно постанови, прийняті рішення, прийняті протоколи – все змінюється.

Тому елементарним, просто способом без по суті затрат значних коштів ми це питання можемо вирішити, я гадаю.

_____. *(Не чути)*

ПОСТІВИЙ С.О. "ОПОРА", я думаю, нам дуже допоможе, в них дуже багато якісних напрацювань. Тому вони великі молодці.

ДУНДА О.А. Я хотів би не запитання, а репліку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Олег Дунда, запитання.

ДУНДА О.А. Я мав справу працювання із Сергієм, можу його кваліфікувати як дуже доброго спеціаліста ЦВК, за що я йому дуже дякую.

ПОСТІВИЙ С.О. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо запитань нема, прошу Любченка Павла Миколайовича.

Дякую вам, Сергій Олександрович. *(Шум у залі)*

Мікрофон, будь ласка, включіть. І трошки ближче до мікрофону, щоб вас було добре чути.

ЛЮБЧЕНКО П.М. Доброго дня! Любченко Павло Миколайович. Я професор кафедри державного будівництва Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Захистив кандидатську дисертацію,

докторську дисертацію.

Тема моїх інтересів, судячи з дисертації, присвячена була місцевому самоврядуванню, але в нас багато дисциплін, які стосуються виборчого права, виборчого процесу, і тому маю значний досвід якраз у цій сфері.

Окрім цього, велика частка нашої роботи – це законотворча, ну, як би не законотворча, а експертна. Тому брав участь у експертному аналізі Виборчого кодексу, багатьох законопроектів, які стосувалися виборів, готував коментар до Закону "Про вибори народних депутатів", посібники для виборів депутатів місцевих рад, вибори сільських, селищних, міських голів.

Тому, говорячи про такі як би напрямки роботи Центральної виборчої комісії - те, що для мене близько, я думаю, що Центральна виборча комісія має більш активно працювати в плані співпраці з Верховною Радою щодо розробки законопроектів, тому що, скажімо, багато є питань, які там технічно можна реалізувати. Наприклад, з приводу реєстру виборців. Я працював над одним із законопроектів, які передбачають якраз спрощення процедури доступу до інформації, і, в принципі, я думаю, що в цьому напрямку треба ЦВК більш активно працювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам за представлення.

Чи є запитання? Якщо ні, тоді прошу... Дякую вам за представлення себе. Фрицький Юрій Олегович.

ФРИЦЬКИЙ Ю.О. Шановні народні депутати, присутні, колеги! Фрицький Юрій Олегович, доктор юридичних наук, професор. Мій фах - конституційне право, муніципальне право. Після закінчення Київського університету, тоді він так називався, імені Тараса Григоровича Шевченка, зараз - національний, багато років працював у Інституті держави і права. Законотворчість у цьому плані є, доробки у вигляді наукових посібників,

монографій, висновків.запитували Конституційний Суд, для підготовки рішення висновків Конституційного Суду.

Потім працював 10 років у Київському політехнічному інституті доцентом, професором; в Академії муніципального управління завідувачем кафедри конституційного права, заступником декана юридичного факультету.

Останні 10 років працюю в єдиному в Україні виші, який створений для людей з особливими потребами - Університет "Україна" - на посаді завідувача кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права. Готую аспірантів. Багато моїх аспірантів захистилися і стали кандидатами наук.

Сам я є членом спеціалізованої вченої ради в Інституті законодавства. До речі, там захищав докторську дисертацію, кандидатську в Інституті держави і права.

Вважаю, що кандидатом на посаду члена Центральної виборчої комісії має бути людина професійна, патріотична і порядна, і відчувати велику відповідальність за свою роботу. Це перше. Звісно, вона має, ця людина, керуватися Конституцією і законами України, Законом "Про Центральну виборчу комісію".

Дуже важливим є вважати те, що згідно Закону про ЦВК він є колегіальним органом, а відтак вміння працювати в команді. В команді, абсолютно правильно, Юрій.

Ну, є певний зарубіжний досвід в рамках програми, закінченої мною, Deutsche Management Academy Niedersachsen і Gerstein Universitat в Австрії. Тому вважаю, що дуже добре, що з-поміж практиків – шановних колег за моєю спиною знаходяться і науковці, які можуть внести в роботу ЦВК нові ідеї, нові підходи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Є ще питання? Максим Саврасов, прошу.

САВРАСОВ М.В. Дякую...

Ви як юрист можете мені підказати, нефахівцю, який сенс закладався, ми вкладали в такий пункт: строк повноважень члена комісії 7 років. Чому саме 7 років?

ФРИЦЬКИЙ Ю.О. Ну, цікаве питання. Дійсно, кожний державний орган має свій строк повноважень. Президент України має 5 років, депутати – 5 років, члени Конституційного Суду – 9 років без обрання на наступний строк і члени ЦВК – 7. Я думаю, що це законодавча норма, яка властива зарубіжним країнам. До речі, дуже важливим аспектом, на мою думку, є запровадження новітніх зарубіжних практик в роботу Центральної виборчої комісії. Адже у всіх міжнародних правових документах ми закарбували свій європейський вибір. І тому я думаю, що ми будемо його вивчати, узгоджуватися, як там, як у нас. Думаю, що це вписується в загальний європейський досвід.

Дякую.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи є ще запитання? Дякую, Юрій Олегович.

Шановні народні депутати, ми вислухали усіх кандидатів в члени Центральної виборчої комісії. Я передаю слово Аліні Леонідівні Загоруйко. Прочу вас, пані Аліна.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Шановні члени комітету, я пропоную до вашого розгляду проект рекомендацій про подання Президента України Зеленського про призначення на посади членів Центральної виборчої комісії.

Розглянувши подання Президента України Зеленського про

призначення на посади членів Центральної виборчої комісії, комітет констатує, що його внесення на розгляд Верховної Ради України відповідає положенням пункту 21 частини першої статті 85 Конституції України, а запропоновані кандидатури відповідають вимогам до членів цієї комісії, встановленими статтями 6, 7 Закону України "Про Центральну виборчу комісію".

Комітет звертає увагу, що Законом України "Про Центральну виборчу комісію" передбачено, що перед вступом на посаду член цієї комісії складає на пленарному засіданні Верховної Ради України присягу. При цьому пропозиція щодо дати, часу та процедури складання зазначеної присяги відповідно до частини третьої статті 217 Регламенту Верховної Ради України подаються до Верховної Ради України комітетом, до предмета відання якого належить таке питання.

Враховуючи вищенаведене, заслухавши інформацію підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії, кандидатів на посади членів Центральної виборчої комісії, з'ясувавши позицію народних депутатів України - членів комітету, запрошених на засідання осіб та всебічно обговоривши питання, пропонується комітету ухвалити: рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 21 частини першої статті 85 Конституції України призначити на посади членів Центральної виборчої комісії: Боярчук Оксану Борисівну, Буглака Юрія Олександровича, Гатаулліну Олену Аухатівну, Гевка Андрія Євгеновича, Глущенко Вікторію Анатоліївну, Греня Віталія Вячеславовича, Діденка Олега Миколайовича, Дубовика Сергія Олеговича, Євстігнєєва Андрія Сергійовича, Єфремову Ірину Олексіївну, Кармазу Олександрю Олександрівну, Любченка Павла Миколайовича, Мірошниченка Юрія Романовича, Перепелюка Володимира Григоровича, Плукаря Віталія Володимировича, Постівого Сергія Олександровича, Фрицького Юрія Олеговича.

Пропоную затвердити саме отакий проект рекомендацій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропоную також, шановні народні депутати, доручити народним депутатам України - членам комітету, зважаючи на вимоги частини третьої статті 209 Регламенту Верховної Ради України щодо голосування при призначенні на посади членів Центральної виборчої комісії по кожній кандидатурі окремо, та частини восьмої цієї статті розробити і внести на розгляд парламенту проекти відповідних постанов Верховної Ради України щодо призначення на посаду члена Центральної виборчої комісії кожного із запропонованих Президентом України кандидатів.

Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до частини третьої статті 138 Регламенту Верховної Ради України проекти постанов Верховної Ради України щодо призначення на посаду члена Центральної виборчої комісії за наслідками розгляду прийняти в цілому.

Рекомендувати Верховній Раді України у разі прийняття рішень щодо призначення членів Центральної виборчої комісії розглянути питання про складання ними присяги за передбаченою частиною шостою статті 217 Регламенту Верховної Ради України процедурою одразу після їхнього призначення на посади.

Прошу підтримати дану пропозицію та доручити виступити на пленарному засіданні Верховної Ради України під час розгляду цього питання народному депутату України, заступнику голови комітету, голові підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії Аліні Леонідівні Загоруйко.

Прошу проголосувати. Хто – за? Хто – проти? Утримались?

Я прошу секретаря комітету Дмитра Валерійовича проінформувати комітет про результати голосування.

ІСАЄНКО Д.В. Утримався – 1, 19 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати і шановні кандидати в члени Центральної виборчої комісії, завтра о 10 годині засідання Верховної Ради України планується з приводу питання про призначення членів Центральної виборчої комісії. Прошу вас бути з 9 години на 5 під'їзді з паспортами для оформлення і чекати біля гостьової ложі, біля круглого столу на другому поверсі.

На цьому засідання комітету оголошую закритим. Дуже дякую всім за час і за представлення.

КОРНІЄНКО О.С. Підкомітет, залиштеся, нам треба постанови підписати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Члени підкомітету нашого, я прошу вас залишитися на пару хвилин.

(Загальна дискусія)